

Επιμέλεια: **Βάννα Σφακιανάκη**
vannasfakianaki@gmail.com

«**Τοπία
της Ενέργειας**»

Φταίνει όλοι κι όλα εκτός από την ενεργειακή μετάβαση!

Την Τετάρτη του Πάσχα ξεκινούν να εκτελούνται πάλι οι εντολές των παρόχων ενέργειας για τη διακοπή ρεύματος σε όσους έχουν απλήρωτους λογαριασμούς. Ο πρόεδρος των τεχνικών της ΔΕΗ, Κώστας Μανιάτης, μιλώντας στο Open αποκάλυψε ότι μόνο για την Αττική δίνονται καθημερινά πάνω από 500 εντολές, με τους παρόχους να πιέζουν για την άμεση εκτέλεσή τους. Εξήγησε παράλληλα ότι το ρεύμα δεν κόβεται μόνο στα ευάλωτα νοικοκυριά, αφού η εκτίναξη των τιμών του ρεύματος σε πρωτοφανή επίπεδα έχει καταστήσει ευάλωτα ένα τεράστιο αριθμό νοικοκυριών, χωρίς τυπικά και μόνο, να πληρούν τις προϋποθέσεις. (1) Εν τω μεταξύ, τους τελευταίους μήνες έχουν προβληθεί όλοι οι παράγοντες – σημαντικοί και λιγότερο σημαντικοί – που διαμορφώνουν τις δραματικές εξελίξεις στο κόστος της ενέργειας. Στο απυρόβλητο μένει μόνο ο κεντρικός παράγοντας που είτε αποσιωπάται, είτε φιγουράρει σε βαρυσήμαντους τίτλους που μας διαβεβαιώνουν ότι «Δεν ευθύνεται η ενεργειακή μετάβαση για το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας»!

Η ενεργειακή μετάβαση ως αναπτυξιακό σχέδιο και ως πείραμα!

Η ενεργειακή μετάβαση είναι πρώτα απ' όλα, ένα αναπτυξιακό-οικονομικό σχέδιο. (2) Παράλληλα είναι και ένα πείραμα. (3) Εντυπωσιάζει η διαπίστωση ότι ένα τόσο θεμελιώδες ζήτημα όσο ο μετασχηματισμός των ενεργειακών συστημάτων, ένας τόσο κρίσιμος τομέας δημοσίου ενδιαφέροντος, εξελίσσεται ως πείραμα με τη λογική του βλέποντας και κάνοντας.

Η ενεργειακή μετάβαση ξεκίνησε σε μια συγκυρία όπου η Ευρώπη, ο δεύτερος καταναλωτής παγκόσμια και πρώτος

εισαγωγέας ενεργειακών προϊόντων με εγκατεστημένη ισχύ μονάδων 600 GW το 2000, βρισκόταν μπροστά σε μια συγκυρία αντικατάστασης περίπου 300 GW σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που είχαν ολοκληρώσει τον κύκλο ζωής τους, αλλά και εγκατάστασης νέων σταθμών 200-300 GW για την κάλυψη της αύξησης της κατανάλωσης, την εικοσαετία 2000-2020. Επέλεξαν τότε το φυσικό αέριο αν και αποτελούσε κίνδυνο για «μια νέα εξάρτηση» και τα έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, αλλά και την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, για να ελέγξουν την ενεργειακή εξάρτηση της Ευρώπης, εξάρτηση που το 2000 ήταν 50% και υπήρχε φόβος ότι χωρίς κατάλληλα μέτρα, σε 20 με 30 χρόνια το ποσοστό αυτό θα ανέβαινε σε 70%. Μετά από είκοσι χρόνια μεταρρυθμίσεων, από επίσημη έκθεση της Κομισιόν προκύπτει ότι το 2018 η Ευρώπη αντιμετωπίζει εντονότερο πρόβλημα ενεργειακής εξάρτησης σε σχέση με το 2000, ύψους 58,2% και αυτό οφείλεται στην εισαγωγή ορυκτών καυσίμων και φυσικού αερίου! (4)

Στην Ελλάδα, σήμερα που η προοπτική είναι να υπερδιπλασιαστούν οι μονάδες ΑΠΕ, υπερδιπλασιάζονται παράλληλα και οι μονάδες φυσικού αερίου. Οι μονάδες που λειτουργούν είναι ισχύος 5000 MW και υπό κατασκευή ή σχεδιασμό βρίσκονται μονάδες ισχύος 6345 MW. (5) Οι μονάδες αυτές αθροιστικά υπερβαίνουν σε ισχύ την αιχμή της ζήτησης στη χώρα μας!

Τα –μέχρι χθες– διπλά και σήμερα τριπλά σύνολα μονάδων στα συστήματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

Για πολλά χρόνια έγινε πολλή μεγάλη προσπάθεια να κρυφτεί, αλλά δεν

κρύβεται πια σήμερα, το γεγονός ότι για την ενεργειακή μετάβαση χρειάστηκε να δομηθούν στα συστήματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, διπλά ενεργειακά σύνολα, ένα σύνολο από συμβατικές μονάδες και ένα από μονάδες Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Η υποχρεωτική ή σε αναμονή λειτουργία των συμβατικών μονάδων τώρα περιγράφεται ανοικτά αλλά δεν ήταν έτσι τα προηγούμενα χρόνια. Όποιος τολμούσε να πληροφορήσει ότι αύξηση των έργων ΑΠΕ, σήμαινε αύξηση των συμβατικών μονάδων συγκαταλεγόταν αυτόματα στους φίλους των ορυκτών καυσίμων!

Ο πρώτος λόγος που τώρα αυτό βγαίνει στη δημοσιότητα, είναι η ενεργειακή κρίση. Ο σημαντικότερος λόγος όμως είναι το πλασάρισμα ως από μηχανής θεού, ενός τρίτου συνόλου μονάδων, που είναι το σύνολο των μονάδων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Υποτίθεται ότι αυτό το σύνολο θα υποκαταστήσει προοπτικά τις συμβατικές μονάδες, όμως κανείς δεν παίρνει την ευθύνη γι' αυτό, αφού η παραγωγή ενέργειας υπόκειται στους όρους της αγοράς, με τους κάθε λογής διαχειριστές να προσπαθούν εκ των υστέρων να μαζέψουν τα ασυμμάζευτα, προσέχοντας πάρα πολύ να μην ενοχλήσουν τους «επενδυτές» και την «ανάπτυξη»!

Στη χώρα μας, μόλις αναρτήθηκε σε διαβούλευση νομοσχέδιο που ρυθμίζει και θέματα «αποθήκευσης ενέργειας». Είναι η πρώτη χώρα μεταξύ των χωρών της ΕΕ που κοινοποίησε στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού καθεστώς ενίσχυσης των σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. (6) Αυτό όμως γίνεται κατόπιν εορτής, αφού μέχρι το τέλος του 2021 η ΡΑΕ είχε δώσει βεβαιώσεις παραγωγού σε 181 σχέδια για μονάδες αποθήκευσης συνολικής

Η ενεργειακή μετάβαση (συνεχίζει να) επιβάλλεται χωρίς ποτέ να έχουν ενημερωθεί οι πολίτες για τα κόστη που καλούνται να πληρώσουν. Με κύριο χαρακτηριστικό της τον ορθολογισμό της λειτουργίας της αγοράς και όχι τη λογική που θα χαρακτήριζε μια «οικολογική μετάβαση»

Νέες Μονάδες Φυσικού Αερίου

Εταιρεία	Θέση	Ισχύς (MW)
Μυτιληναίος Κατασκευάζεται – Έναρξη 2022	Άγιος Νικόλαος Βοιωτίας	826
ΓΕΚ Τέρνα – Motor Oil Hellas Έναρξη 2021 – Λειτουργία 2024	Κομοτηνή	877
Ειρεδισον Εκκρεμεί η οριστική απόφαση	Θεσσαλονίκη	826
Damco Energy S.A. (Κοπελούζος)	ΒΙΠΕ Αλεξανδρούπολης	840
ElvalHalcor	Θίσβη Βοιωτίας	651
Καράτζης	Λάρισα	660
ΔΕΗ (Πτολεμαΐδα 5/ Μετατροπή)	Πτολεμαΐδα	1.000
ΔΕΗ	ΒΙΠΕ Κομοτηνής	665
Σύνολο		6.345

Με στοιχεία από capital.gr

ισχύος 14,3 GW! Έτσι η «διαβούλευση» γίνεται αφού πρώτα εξασφαλίστηκε η γη μέσα από τις βεβαιώσεις παραγωγού της ΡΑΕ και ένα νέο πλαίσιο ενισχύσεων για το σύνολο τέτοιων μονάδων. Τα τριπλά –μέχρι στιγμής– σύνολα αλώνουν το χώρο, δεσμεύοντάς τον για δεκαετίες «για λόγους δημοσίου συμφέροντος» συμβάλλοντας στη συρρίκνωση των δραστηριοτήτων του πρωτογενούς τομέα και κατά συνέπεια στην επισιτιστική κρίση. Δεσμεύουν

χρηματοδοτήσεις και ανεβάζουν στα ύψη τόσο το ενεργειακό όσο και το περιβαλλοντικό κόστος, αυξάνοντας ραγδαία τα ευάλωτα νοικοκυριά και τα λουκέτα στις επιχειρήσεις. Η ενεργειακή μετάβαση (συνεχίζει να) επιβάλλεται χωρίς ποτέ να έχουν ενημερωθεί οι πολίτες για τα κόστη που καλούνται να πληρώσουν. Με κύριο χαρακτηριστικό της τον ορθολογισμό της λειτουργίας της αγοράς και όχι τη λογική που θα χαρακτήριζε μια «οικολογική μετάβαση».

Παραπομπές

- 1) Λογαριασμοί ρεύματος: Ο μαθηματικός τύπος για... νομπελίστες που ορίζει τη ρήτρα προσαρμογής, topontiki.gr
- 2) «Ενεργειακή μετάβαση» με την οικονομία στο επίκεντρο, edromos.gr
- 3) Ο ενεργειακός σχεδιασμός ως πείραμα, edromos.gr
- 4) Πώς η Ευρώπη αποφάσισε να ελέγξει την ενεργειακή της εξάρτηση, edromos.gr
- 5) Φυσικό αέριο: Οι επενδύσεις ύψους 2,4 δις. ευρώ που αλλάζουν το τοπίο στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, capital.gr
- 6) Αδειοδότηση ΑΠΕ σε 14 μήνες αντί για 5 χρόνια, ethnos.gr